

Streszczenie pracy doktorskiej

Autor: Michał Dalidowicz

Tytuł: Krajobraz epigraficzny Legnicy w okresie nowożytnym

Promotorzy: dr hab. Wojciech Krawczuk, prof. UJ

Promotor pomocniczy: dr Adam Górski

Kraków, 17 sierpnia 2020

Epigrafika, będąc jedną z nauk pomocniczych historii nadal nie jest w pełni wykorzystywana do badań historycznych. Źródłami w tym przypadku są inskrypcje zawarte w materiale innym, niż typowy kancelaryjny, tj. mogą być ryte w metalu, drewnie, kamieniu, mogą być wyszywane, bądź malowane. Praca prezentuje źródła epigraficzne Legnicy, będące elementem nowożytnego krajobrazu. W tym założeniu głównym jego elementem były inskrypcje.

Pierwszy rozdział przybliżył tło polityczno-gospodarcze miasta, a także poszczególnych budowli, które wyróżniały się w nowożytnym pejzażu. Jest to istotne, ze względu na uwarunkowania i zmienne geopolityczne, które miały wpływ na kształt krajobrazu epigraficznego.

Drugi rozdział prezentuje stan badań epigraficznych z uwzględnieniem perspektywy Śląska i samej Legnicy. Obok pierwszego rozdziału, jest to również część wprowadzająca.

Kolejne trzy rozdziały dotyczą głównej materii pracy. W trzecim przedstawiono typologię artefaktów zawierających inskrypcje. Każdy został również zestawiony z podobnymi przykładami pochodzącymi ze Śląska i państw sąsiednich.

Rozdział czwarty dotyczy typologii samych inskrypcji, ich materii semantycznej. Inskrypcje zostały podzielone na komemoratywne oraz o charakterze informacyjnym. Każda z grup dodatkowo została podzielona na szereg pomniejszych kategorii.

Ostatni rozdział to typologia inskrypcji ze względu na użyty krój pisma. Wyróżniono trzy główne grupy – pisma gotyckie, humanistyczne i postgotyckie. Trudności związane z brakiem ujednoczonej typologii pism epigraficznych wymusiły na autorze propozycje wskazania konkretnych krojów a także przyporządkowania do nich określonych przykładów z Legnicy. W rozdziale tym przedstawiono także charakterystykę językową, ortograficzną, brachygraficzną a także interpunkcyjną legnickich inskrypcji.

Niniejsza dysertacja przedstawia legnickie inskrypcje, uwzględniając wiele aspektów ich występowania, ewolucji, funkcjonalności a także recepcji w społeczeństwie.

Dalidowicz

Summary of doctoral dissertation

Author: Michał Dalidowicz

Title: The epigraphic landscape of Legnica in early-modern period.

Thesis supervisor: dr hab. Wojciech Krawczuk, prof. UJ

Assistant supervisor: dr Adam Górski

Kraków, August 17th 2020

Epigraphy, as one of the auxiliary sciences of history is still not fully used within historical research. The primary sources in that case contain inscriptions made in a way not connected to a chancery, e.g. engraved in stone, wood, metal, embroidered or painted. The thesis presents the set of epigraphical primary sources in Legnica, which composes the early-modern landscape of a Silesian town. The main element concerned inscriptions.

The first chapter draws political and economic background of a town. Also the summary of history of individual buildings is presented. That is crucial due to geopolitical background, which influenced the epigraphic landscape.

The second chapter presents the current state of research, with Silesian perspective taken into consideration. Together with the first chapter that is also the introductory part of the thesis.

Next three chapters concern the main matter of a dissertation. The third chapter presents the typology of artefacts containing inscriptions. All of them were also compiled with other examples from Silesia and adjacent countries.

The chapter four concerns typology of inscriptions, their semantic matter. Inscriptions were divided into two main groups – commemorative and informative. Each of them also divided into smaller subgroups.

The last chapter presents the typology of inscriptions on account of the script. Three main groups were distinguished: gothic, humanistic and post-gothic. Troubles connected to the lack of standardized typology of scripts forced the author only to suggest the certain epigraphic scripts, and also subordinate them to individual examples from Legnica. That chapter also contains a profile of lingual, spelling, brachygraphic and punctuation rules, that were observable within inscriptions of Legnica.

This very dissertation presents the landscape of inscriptions in Legnica, taking into consideration a lot of aspects of their appearance, evolution, functionalism and also receptions among the society in early-modern time.

Dalidowicz